

SKOLE PÅ FLUKT

Rapport fra arbeid 1. januar – 5. mars 2019

Solfrid Raknes

Jeg er psykologspesialist med PhD på psykisk helsehjelp til barn og unge, og har de siste to årene vært mange ganger i Libanon for å bidra til at syriske flyktningbarn som lever i dyp fattigdom skal få skolegang og helsehjelp. Jeg samarbeider med to lokale, syrisk-ledede organisasjoner; MAPS (<http://multiaidprograms.org/epl/>) og SAMS Libanon (<https://www.sams-usa.net/>) om arbeid i Bekaa-dalen. I denne perioden har jeg vært en kort tur til Libanon.

Skoledrift

Besøk på Swasia viser at barna lærer, trives og utvikler seg. Rektor Moataz og hans engasjerte lærere gjør en utrolig fin jobb! Denne uka får alle 3000 barna ved de ni skolene midtårs-vurderingene sine. Barna jeg har snakket mye med, har lært mye siden skolestart. Kauthar (13) var nå flink nok til å fungere strålende som tolk under utdeling av klær i leiren, og 10-åringene jeg sjekka, var gode i gangetabellen. Timene jeg har deltatt i viser engasjerte barn i god læring, og i friminuttene er det gøy, fri lek.

Denne gangen kunne jeg gi 10 000 USD til MAPS. Det tilsvarer prisen for skolegang for 24 barn i ett år. Dette skoleåret har vi dermed så langt fått inn penger nok til det som trengs for å gi skolegang for 171 av de 249 barna på Sawasia. Tusen takk til alle som har bidratt!! Klarer vi å sørge for penger til de siste 78 barna slik at skolen kan være åpen helt til 1. juni?

Hvilken hjelp trenger syrisk ungdom i Libanon?

Svanhild Amdal Telnes og Snit Ghebriel er psykologstudenter ved NTNU, jeg er deres hovedoppgaveveileder. Sammen med en lege og en lærer ved MAPS undersøker de hva unge syriske flyktinger legger i begrep som "mental helse" og "trivsel", hvilke problemer ungdommene opplever i hverdagen og hvilke hjelpetiltak de tenker på som relevante og opplever tilgjengelige. Helse-teknologi adresseres spesielt. Nå er Svanhild og Snit godt plasserte i Bekaa, medforskere fra MAPS er på plass og Dr. Fadi og medarbeidere har tatt svært godt imot dem. Studentene er ikke hvemsomhelst: Snit startet organisasjonen Psykologstudenter uten grenser og Svanhild er nominert til årets Vesaas-pris! Og det hjelper godt at de er akkurat så sjarmende, modige, kreative og smarte som de er, og at Svanhild tok med hardingfela!

Problemløsning

Utbredelsen av det arabiske 10-timers psykososiale forebyggingsprogrammet "Helping Hands" fortsetter. Fra desember til nå har programmet vært gjennomført på Sawasia, Saadnayel, Damma og Al Maqas; tre klasser ved hver av skolene. Nå starter nye grupper på Al Beit Al Yasmina og noen flere skoler. Mer enn 500 syriske flyktningbarn har dermed lært om røde og grønne tanker, snakket om følelser i vanskelige situasjoner mens vi kontinuerlig måler psykisk helsetilstand. Under besøk i en av klassene i time 10, så jeg at omtrent alle hadde lært seg problemløsningssystemet Hjelpelhånda utenat. Både lærerne, barna og helsepersonell er entusiastiske og opplever at dette er gøy og viktig.

Vakker varme, våt, vindfull og kald vinter

Det er snø på fjellssidene, elver finner nye veier, oversvømmelser driver folk ut av telt og første-etasje. Mange er syke og enda flere er slitne av vinteren. Dermed ekstra fint å få ta med så mye ull! Fem store koller i alt. Tusen takk til hver og en av dere som har bidratt med så mye vakkert og varmende! Pakkenellikene kom seg til Bekaa med studentene, Guro og meg. Heimstadkjær i Midsund, med Kathrin Gangstad i spissen, har igjen bidratt med svært mye. Det har også mange enkeltpersoner og Solidaritetsnøster, v/Guri Vestad og Helena Neumann i spissen. Solidaritetsnøster sørget denne gangen for å sende med meg ull og strikkepinner slik at folk kan strikke selv. Etter litt utsjekking av hvem som var interesserte i det, ble garn og pinner gitt til en kvinne som elsker å strikke, og som også vil gi opplæring i strikking til flyktninger. Det er et prosjekt som blir spennende å følge i vår. Under utdelingen av klær, møtte jeg flere heklende kvinner som er svært interesserte i å få ull og pinner, kanskje får jeg med noe til dem neste gang?

HAppy Helping Hand

I samarbeid med Attensi og Gyldendal og med støtte fra Innovasjon Norges program "Visjon 2030" har jeg begynt å lage en app basert på Psykologisk førstehjelp. Appen lages på arabisk og norsk for ungdom 13 – 17 år. Denne gangen testet jeg ut første scenario av appen på arabisk ungdom, deres foreldre og lærere. Det første scenarioet fokuserer på prestasjonsangst. Tilbakemeldingene var svært positive:

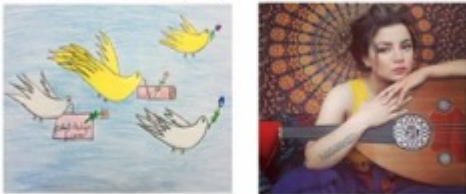
- *Gøy!* (Jente, 13 år)
- *Gjenkjenbart...gav meg energi til å tørre å presentere for klassen!* (Jente, 17 år)
- *Barna våre trenger slikt... det er ikke så lett å snakke om.* (Mor)
- *God idé, vi kan bruke det i undervisning* (Rektor/far)
- *Viktig å spre bredt!* (Mannlig tilsatt i lokal hjelpeorganisasjon)

Initiativer for skoledrift og læring på tvers

Vaksdals Laila Abokatmah er en syrisk flyktning som kom til Norge for vel tre år siden. Sammen med norske og syriske venner og kjente sørget hun for syrisk mat på Bergen

Turbinen
søndag 10. februar 14.00 – 17.00

اهلا وسهلا

SYRISK MORSDAG PÅ DALE

Sjå og kjøp teikningar laga av born i Bekaa og Vaksdal

Katedralskoles voksenopplæring 23. januar 2019. Deretter arrangerte hun Syrisk morsdag på Dale. Inntektene fra begge arrangementer gikk uavkortet til skolegang for syriske flyktningbarn i Libanon, MAPS. Til morsdagsarrangementet ble tegninger laget av barn på Stanghelle skole og barn ved MAPS skoler hengt opp side ved side. Engasjementet i Vaksdal, med nesten 200 mennesker samlet i Turbinen, viste meg at slike arrangement er viktige. Oud-spilleren Nawar Alnaddaf spilte sammen med Vaksdals egen trompetist Per Jørgensen, musikken gikk rett til hjertet på oss alle. Ordfører Eirik Haga holdt en fin tale. Det kom inn nok penger til 7,5 skolebarn på arrangementet. Jeg lærte et nytt ord i forbindelse med arrangementene: Impulsturbin. Det er en oppfinnelse som sørger for effektiv utnyttelse av kraft. Med andre ord: Laila.

Tegninger MAPS-barna har laget har funnet veien til Finland via min facebook-side. Jeg ble derfor invitert til å holde tale ved utstillingsåpningen i Helsinki. Åpningen fant sted 25. februar, det finske barnekunstmuseet Villa Arttu sammen med Aalto University og det finske Utdanningsdirektoratet arrangerte utstillingen og tilhørende workshop, der jeg også fikk holde en key note. Det er fredsarbeid i bredeste forstand. Trist at Dr Fadi, lederen av MAPS, ikke kunne delta på grunn av visa-restriksjoner for syrere. Men vi fikk ordnet med at han deltok på Skype under åpningen. Det var sterkt! Forhåpentlig bidrar initiativet til penger til MAPS skoler.

Susanne Urban er leder for Internasjonal Kvinneliga for Fred og Frihet (IKFF) Bergen. Hun har startet Social Crowdfunding i Culturabanken for Skole på flukt og har bidratt med produksjon og salg av kort laget med basis i FNs 17 bærekraftsmål utfra tegninger elever ved MAPs skoler har laget. Vi har sammen hatt et møte med FN-sambandets avdeling i Bergen. Forhåpentlig bidrar det både til en utstilling i Bergen rådhus og kanskje enda mer!

En kveld i midten av januar var det arabisk poesi og magedans Café Sanaa i Bergen. Guro Gjuvsland og Sahara Muhaisen sørget for en vakker og gøy kveld for alle som kom og samlet inn penger til skolegang ved MAPS.

Penger til skoledrift

Vi har fått inn 565045 til Sawasia dette skoleåret, og trenger nå 256655,- for å nå målet.

Skoledrift på Sawasia, 249 elever (x 3300 NOK)	-821700
Overført til Solfrid mai-des 2018	336326
Sjøvik	50000
Cinderella	50000
Gofundme	18435
Bypsykologene, FB konku	10000
Overført til Solfrid jan-feb 2019	90983
På konto 7. mars	9301
	-256655

Klarer vi å sørge for penger til de siste 78 barna slik at skolen kan være åpen helt til 1. juni?

Takk for samarbeid og til alle og enhver som har bidratt! Ekstra takk til

Dr Fadi – leder for MAPS

Dr Raiza Kolia – leder for SAMS Libanon

Kathrin Gangstad – Heimstadkjær i Midsund

Sjøvik AS v/Olav og Daniel Sjøvik

Cinderella v/Gunnhild Sjøvik

Guri Vestad, Solidaritetsnøster

Susanne Urban v/Internasjonal Kvinneliga for Fred og Frihet, Bergen

Per Audun Høgset

Guro Gjuvslund, oversetter

Mr Moutaz, rektor ved Sawaisa

Bahaa Borhan og Walaa, foto

Snit Ghebriel og Svanhild Amdal Telnes, psykologstudenter ved NTNU

